

REFERAT §17, stk. 4 udvalg for bæredygtig udvikling i Flodbyen og Randers Kommune d. 13-08-2024

Mødedato Tirsdag d. 13. august 2024 kl. 16:00

Mødested Østervangskolen - Dronningborg Boulevard 33

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Klima på skoleområdet.....	4
Opfølgning på studietur.....	6
Igangsætning af nyt plangrundlag for ny bebyggelse ved Randers Busterminal.....	8
Gensidig orientering.....	11
Kommende punkter.....	12

Punkt 30: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-P35-8-24

Beslutning

Godkendt.

Frida Valbjørn Christensen deltog ikke i sagens behandling.

Tina Mariager Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 31: Klima på skoleområdet

00.01.00-P35-8-24

Resume

Som led i klimaplanen er der sat mål om, at alle børn i Randers Kommune har kendskab til FN's 17 Verdensmål og ved, hvad klimavenlig adfærd vil sige. På skoleområdet arbejdes der lokalt med dagsordenen som understøttes af et tværgående netværk af lærere, der er uddannede som bæredygtighedsaktører, og har særlige kompetencer på området.

Indstilling

Indstiller

Forvaltningen indstiller til §17 stk. udvalget for bæredygtig udvikling i Flodbyen og i Randers Kommune

- 1. at udvalget afgiver bemærkninger vedrørende klima på skoleområdet.

Beslutning

Udvalgets bemærkninger er vedlagt sagen.

Frida Valbjørn Christensen deltog ikke i sagens behandling.

Tina Mariager Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Introduktion til skoleområdet

Organisatorisk består skoleområdet af 19 folkeskoler og 2 specialskoler, som samlet set rummer ca. 8.300 børn og ca. 1.600 medarbejdere. Der er stor diversitet blandt skolerne, både i størrelse, hvor den største skole rummer ca. 870 elever og den mindste på 77 elever, og i beliggenhed, hvor nogle skoler ligger bynært, mens andre er beliggende i landdistrikterne.

Nogle skoler omfatter hele skoleforløbet, altså fra 0.-9./10. klasse, andre fra 0.-6. klasse, og en enkelt skole er udelukkende udskolingsskole med elever fra 7.-10. klasse.

Budgettet for skoleområdet var i 2023 på 986 mio. kr. (netto). Tildelingen af økonomiske midler sker til den enkelte skole ud fra bl.a. klassetildeling og elevtildeling, og jf. Randersmodellen er der en høj grad af decentralisering, så den enkelte skoles muligheder for handlerum og prioriteringer tilgodeses.

I forbindelse med implementering af Børn- og ungepolitikken og Uddannelsespolitikken er besluttet og iværksat flere større kommunale indsatser på skoleområdet. Det drejer sig om fx projekt De fire spor, som fokuserer på kvalitet på såvel almen- som specialområdet og arbejdet med praksisforbedring gennem data samt på udvikling og implementering af et fælles børne- og læringssyn på tværs af den samlede forvaltning.

Derudover spiller den nationale dagsorden en væsentlig rolle. Her er bl.a. senest indgået politisk aftale om 'Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram - frihed og fordybelse', som i alt består af 33 initiativer, der skal implementeres fra skoleåret 2024-25 til skoleåret 2027-2028.

Klima og bæredygtighed på skoleområdet

Arbejde med bæredygtighed på skoleområdet tager afsæt i folkeskolens formål, hvor det bl.a. beskrives, at 'folkeskolen i samarbejde med forældrene....bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling', ligesom der for en række fag gennem fagets formål udtrykkes krav til at der arbejdes med bæredygtighed i forskellige perspektiver.

Derfor tager skoleområdet i Randers Kommune afsæt i denne model, når der skal arbejdes med temaet i undervisningen. Den bygger på tre elementer omkring bæredygtighed: social bæredygtighed, miljømæssig bæredygtighed og økonomisk bæredygtighed, hvor alle elementer vægtes ligeligt.

Skoleområdet har en bred berøringsflade med kommunens børn og unge og området bidrager derfor ind i Klimaplanens mål om udbredelse af bæredygtig levevis. Bæredygtig levevis indebærer, at den enkelte borger kan bidrage til indsatsen gennem forbrug, genbrug mv. Som led i Randers Kommunes Klimaplan er der sat mål om, at alle børn har kendskab til FN's 17 Verdensmål og ved, hvad klimavenlig adfærd vil sige inden 2030. For at nå dette mål er det nødvendigt at sikre de rette kompetence blandt kommunens lærere.

Skolernes Udviklingscenter udbød i efteråret 2022 et kompetenceløft for lærere på alle folke- og specialskoler i Randers Kommune med fokus på bæredygtighed. Med undervisning en dag ugentligt i 20 uger med formålet at klæde lærerne på til at arbejde med bæredygtighed og verdensmål, både i undervisningen og i et mere organisatorisk perspektiv. Deltagernes - i daglig tale kaldet bæredygtighedsaktører - og skoleledernes erfaringer og beskrivelser af bæredygtighedstiltag blev kortlagt i foråret 2024 og danner grundlag for det videre arbejde. Der vil i skoleåret 2024-2025 blive afholdt netværksmøder for aktørerne, faciliteret af forvaltningen.

Bæredygtighedsaktørernes rolle er at agere bannerførere for bæredygtig dannelse ude på skolerne. De har særlige kompetencer og interesse for området og er derfor med til at sætte lokale initiativer i gang på deres skoler i samspil med elever og kollegaer. De er dermed med til at løfte opgaven om at udbrede kendskabet til FN's 17 Verdensmål og klimavenlig adfærd.

Mødet

Til mødet vil skolechef Morten Lyhne give en kort introduktion til skoleområdet. Læringskonsulent Mette Givskov vil derefter uddybe hvad bæredygtighed vil sige for børn i skolealderen og afslutningsvis vil skoleleder Peter Nellemann og bæredygtighedsaktør Lars Rasmussen fra Østervangsskolen præsentere praksiseksempler på, hvordan man arbejder med bæredygtighed i deres dagligdag.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

Bæredygtighedsudvalg d 13 august 2024 (1).pptx

Bæredygtighedsudvalgets bemærkninger til sag om klima på skoleområdet.docx

Punkt 32: Opfølgning på studietur

00.01.00-P35-4-24

Resume

På bæredygtighedsudvalgets studietur d. 7. maj 2024 besøgte udvalget FN17 Business og GreenLab Skive. Udvalget drøfter læring fra studieturen med udgangspunkt i de lokale forhold og potentialer i Randers Kommune.

Indstilling

Indstiller

Forvaltningen indstiller til §17 stk. 4 udvalget for bæredygtig udvikling i Flodbyen og i Randers Kommune

1. at udvalget drøfter læring fra studieturen.

Beslutning

Drøftet.

Frida Valbjørn Christensen deltog ikke i sagens behandling.

Tina Mariager Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Tirsdag d. 7. maj 2024 var §17 stk. 4 udvalget for bæredygtig udvikling i Flodbyen og i Randers Kommune på studietur. Temaerne for studieturen var erhvervssamarbejde om klima og ESG samt industrisymbiose. På studieturen besøgte udvalget FN17 Business i Tjele og Greenlab Skive i Spøttrup, hvor der arbejdes med de to temaer. PowerPoint fra dagens præsentationer er vedlagt dagsordenen som bilag. Studieturen blev rundet af med et kort udvalgsmøde.

FN17 Business

FN17 Business er en organisation, der har bæredygtige udviklingsmål som omdrejningspunkt. De arbejder med at skabe forretningsudvikling og innovation for virksomheder med udgangspunkt i Verdensmålene og ESG-dagsordenen. FN17 sælger bl.a. deres ydelser til kommuner.

Gennem faciliterede processer understøttes virksomheder med at få udarbejdet bæredygtighedsrapporter og derigennem fremtidssikret deres forretning. FN17 Business understøttes af en lang række partnere herunder af Viborg Kommune, virksomheder, uddannelsesinstitutioner og andre aktører.

Erhvervssamarbejde om klima og ESG i Randers Kommune

I Randers Kommunes nye erhvervspolitik er grøn omstilling og cirkulær økonomi et mål, der blandt andet skal understøttes via vejledning og sparring og samarbejde mellem aktører på området. Dette foregår både i kommunale tilbud, i netværk som kommunen faciliterer og i Erhvervshus Midtjylland som kommunen støtter.

Af netværk der arbejder med temaet kan Plastikforum, Affald- og Miljønetværket og initiativerne i No. 17 fremhæves som netværk, hvor arbejdet med grøn omstilling, sparring og indbyrdes samarbejde faciliteres. Igenem Klimaservice og kommunens operatører og samarbejdspartnere i Erhvervshus Midtjylland og Business Randers modtager kommunens virksomheder vejledning i, hvordan de kan arbejde med ESG og den grønne omstilling. I tilfælde hvor virksomheder har brug for specialiseret rådgivning henviser kommunen til de private tilbud.

Greenlab Skive A/S

GreenLab Skive er en industripark der ved hjælp af industrisymbiose skaber lokale cirkulærer industriprocesser. Udvalget blev introduceret til principperne bag industriparken og fik en rundvisning på området.

Industrisymbiose i Randers Kommune

Industri symbiose og sektorkobling indebærer, at industrier udnytter hinandens restprodukter i et helt eller delvist lokalt cirkulært system. Metoden kan være med til at nedbringe affald og samtidigt være en konkurrencefordel for virksomhederne, der får direkte adgang til ressourcer. Forvaltningen har ikke kendskab til sådanne systemer i kommunen, der på stor skala anvender konceptet endnu.

Såfremt industri symbiose skal anvendes i Randers Kommune, er det forvaltningens vurdering at det med fordel kan gøres med udgangspunkt i eksisterende lokale forhold, der gør det fordelagtigt for virksomhederne at etablere dem her. Det kunne være i nærheden af større VE-anlæg, nær mulighed for CO₂-lagring i undergrunden ved Gassumformationen eller ved Randers Havn.

I Randers Kommunes Strategi for Erhvervslokalisering fra 2023 er der lagt op til, at der prioriteres tungt erhverv og arbejdes for en HUB til virksomheder med behov for CO₂-lagring ved Purhus nær motorvejen. Der pågår et arbejde i forvaltningen med at undersøge potentialerne for CO₂-lagring i undergrunden i Randers Kommune.

Industri symbiose og samarbejde mellem virksomheder i øvrigt er desuden et element i eksempelvis Plastikforum og Affald- og Miljønetværket, som kommunen faciliterer.

Læring fra GreenLab Skive A/S vil indgå i det videre arbejde med temaet i kommunens videre arbejde med cirkulær økonomi på baggrund af Erhvervspolitikken og Strategi for Erhvervsplanlægning. Bæredygtighedsudvalget vil på et kommende møde behandle den strategiske energiplan og senere vil udvalget også behandle CO₂-lagring ved Gassum.

Økonomi

Sagen har ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

DK GreenLab Standard Presentation_ FEB 2023_0.pdf

FN17 Business Alliance Randers SD_0.pptx

FN17 præsentation Randers delegation Stine Damborg_0.pptx

Punkt 33: Igangsætning af nyt plangrundlag for ny bebyggelse ved Randers Busterminal

01.02.05-P16-13-23

Resume

Erhvervs- og planudvalget har igangsat planlægning for to nye bebyggelser ved Randers Busterminal. Planlægningen er igangsat på baggrund af to fremsendte projektforslag udarbejdet med udgangspunkt i Udviklingsplan for Flodbyen Randers.

De to projektforslag omhandler henholdsvis 40 almene boliger ved Trangstræde samt blandet bolig og erhverv mellem Østergrave og Havnegade. De almene boliger ønskes opført i 3-4 etager, og bygningen med blandet bolig og erhverv er 9 etager høj.

§17 stk. 4 udvalget for bæredygtig udvikling behandlede sagen på udvalgets møde d. 4 juni. På mødet afgav udvalget bemærkning som udvalget ønskede at genbehandle til endelig godkendelse på mødet d. 13. august. Udvalgets bemærkninger fra mødet d. 4. juni er vedlagt sagen.

Indstilling

Indstiller

Forvaltningen indstiller til bæredygtighedsudvalget,

1. at udvalget godkender bemærkninger til sagen.

Beslutning fra §17, stk. 4 udvalg for bæredygtig udvikling i Flodbyen og Randers Kommune, 4. juni 2024, pkt. 25:

Udvalget drøftede sagen. Udvalgets bemærkninger drøftes på næste udvalgmøde hvorefter de vedlægges sagen.

Rina Hansen deltog ikke i sagens behandling.

Pernille Lindkvist Malloul deltog ikke i sagens behandling.

Beslutning

Udvalget godkendte bemærkningerne.

Frida Valbjørn Christensen deltog ikke i sagens behandling.

Tina Mariager Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Erhvervs- og planudvalget har på møde d. 30. maj, 2024 behandlet forslag til at igangsætte planlægning for to nye bebyggelser ved Randers Busterminal. Planlægningen består både af forslag til lokalplan samt forslag til tillæg til Kommuneplan 2021.

§17 stk. 4 udvalget for bæredygtig udvikling behandlede sagen på udvalgets møde d. 4 juni. På mødet afgav udvalget bemærkning som udvalget ønskede at genbehandle til endelig godkendelse på mødet d. 13. august. Udvalgets bemærkninger fra mødet d. 4. juni er vedlagt sagen. Bemærkninger vil indgå i forvaltningens arbejde med plangrundlaget og den politiske behandling, der forventes afviklet i slutningen af året.

Planlægningen er igangsat på baggrund af to fremsendte projektforslag, der indeholder almennyttige boliger og blandet bolig og erhverv. Se bilag 1 for samlet bebyggelsesplan, inklusiv sol-/skyggediagrammer, samt bilag 2 med visualiseringer af de to projektforslag indsat i fotos af byen.

Projektforslagene ligger inden for afgrænsningen af Flodbyen Randers. De er udarbejdet med udgangspunkt i udviklingsplanen, som bl.a. anviser mulighed for at placere to nye bebyggelser ved Randers Busterminal.

Disse bebyggelser indgår i "Hængslet", som bl.a. består af Byforbindelsen, som skal forbinde midtbyen og Flodbyen. De to nye bebyggelser er dermed vigtige elementer, der skal understøtte livet langs Byforbindelsen.

Byrådet har besluttet at kommunens §17 stk. 4 udvalg for bæredygtig udvikling skal afgive bemærkninger i forbindelse med udarbejdelse af lokalplaner for Flodbyen Randers.

§17 stk. 4 udvalget for bæredygtig udvikling har nu mulighed for at komme med bemærkninger til de ansøgte projekter ved Trangstræde og mellem Østergrave og Havnegade i forhold til klimaelementerne i projektet. Bemærkningerne indgår i det videre arbejde med forslaget til lokalplan.

Projektet ved Trangstræde

Ejendommen ved Trangstræde anvendes i dag til offentlige parkeringspladser og som forbindelse/ophold for fodgængere samt cykelparkering primært til busterminalen.

Det fremsendte projektforslag, se bilag 3, har Randers Bolig som bygherre, og indeholder:

- Omdannelse af arealet til almen boligbebyggelse med 40 boliger på mellem 54 m² og 115 m².
- En bygning på 3.300 m² udformet som en stang bestående af fire bygningskroppe, som forskydes vandret i forhold til hinanden, og som skiftevis er 3 og 4 etager høje. Bygningskroppene med 3 etager har tagterrasser.
- Bebyggelsen afgrænses mod øst af Byforbindelsen, når denne anlægges.
- Fælles opholdsarealer på tagterrasser, som placeres på de bygningskroppe der er 3 etager, og private opholdsarealer, i form af altaner og små private haver på bebyggelsens vestvendte facader.
- Bebyggelsen har mansardtag og foreslås opført med røde eller gule tegl og tage af enten skærmtegl eller stål.
- 25 parkeringspladser til biler med adgang fra Trangstræde samt 60 parkeringspladser i to etager til cykler placeret vest for bygningen.

Projektet mellem Østergrave og Havnegade

Ejendommen mellem Østergrave og Havnegade ligger i dag tom.

Det fremsendte projektforslag, se bilag 4, har AP Pension som bygherre, og indeholder:

- En etageejendom på 9 etager med erhverv i de fem nederste etager, inkl. en mindre café i stueetagen, og i den øverste del 11 boliger fordelt på 3 etager samt teknik og depotrum på den øverste etage.
- Samlet bebyggelse på 3800 m², hhv. ca. 2700 m² til erhverv og ca. 1000 m² til boliger.
- Arealer rundt om bygningen er næsten fuldt befæstede og består af parkering nord for bygningen og et fortovsareal hele vejen rundt om bygningen. Mod vest grænser arealet op til Byforbindelsen, når denne anlægges.
- Tagterrasser på tagfladerne af etage 1-3, da disse etager er bredere end den øverste del af bygningen.
- En 9. etage der trækkes yderligere tilbage fra resten af bygningens kant og indeholder teknik og depotrum.
- Bygningen foreslås umiddelbart opført i lyse nuancer uden endelig stillingtagen til materialer.

Parkering

Kommuneplanens krav til parkering er forudsat overholdt i Udviklingsplan for Flodbyen Randers og jf. udviklingsplanen skal parkering til bebyggelsen ved Trangstræde anlægges på egen grund. Dette er ikke fuldt ud muligt. Det er relevant at notere sig, at bebyggelsen er placeret i den tætte midtby og vil ligge i direkte relation til Randers Busterminal. Umiddelbart er der en manko på 15 parkeringspladser ud af 40, som er kravet i kommuneplanen (1 pr. bolig for etageboligbebyggelse i Randers og Langå midtby). Parkeringsnormen fastlægges i kommuneplanen, og der pågår analyser herom i forbindelse med Kommuneplan 2025, hvor det bl.a. undersøges om parkeringsnormen for den indre midtby bør lempes, da der her er fokus på attraktive byrum i et område, som både ligger stationsnært og har høj bebyggelsesmæssig tæthed.

For bebyggelsen mellem Østergrave og Havnegade anviser udviklingsplanen, at al parkering placeres i parkeringshus ved Bolværksgrunden. I projektforslaget er en mindre del af den nødvendige parkering dog placeret på terræn ved bygningen, således det grønne parklignende byrum, der er beskrevet i udviklingsplanen, ikke realiseres.

Foruden den ovennævnte mulige reduktion af parkeringsnormen, kan der fx arbejdes med følgende i forhold til alternative løsninger på parkering i området:

- Attraktiv kollektiv trafik
- Bedre cykelsti- og parkeringsforhold

- Delebilsordning
- Dobbeltudnyttelse af parkeringspladser
- Tinglysning af parkeringspladser uden for lokalplanens område

Regnvandshåndtering

Spildevandsplan 2009-2012 gælder for området suppleret med de strategiske målsætninger for spildevandshåndtering, som byrådet vedtog november 2023. Vandhåndteringen skal derfor i videst mulige omfang løses inden for afstrømningsområder med grønne løsninger.

Områderne er i dag allerede næsten fuldt befæstede. Dette påvirkes ikke af de to fremsendte projektforslag, hvorfor den gældende udledningstilladelse fortsat gælder. Der skal håndteres mest muligt vand på egen grund, så vandet forsinkes, og belastningen på den eksisterende kloak reduceres. Der vil i forbindelse med den videre planlægning blive undersøgt, hvilke muligheder der er for regnvandshåndtering, og i hvilket omfang, da pladsen er trang i området.

Materialevalg

I forhold til bebyggelsen mellem Østergrave og Havnegade, så fremgår det af projektforslaget, at man ønsker at opføre bygningen i lyse nuancer, men at der, af hensyn til at opnå den bedste bæredygtighedsprofil og det mindst mulige CO2-aftryk, endnu ikke er taget stilling til det endelige materialevalg. Forvaltningen forventer, at valget af materialer præciseres i løbet af planlægningen, så der med lokalplanens krav dertil kan sikres et materialevalg, der æstetisk sikrer et samspil med omgivelserne.

Økonomi

Der er ingen økonomiske konsekvenser ved sagen.

Bilag

Materiale til igangsætning fra Flodbyen Randers P/S

Visualiseringsbilag

Projektforslag for bebyggelse ved Trangstræde

Projektforslag for bebyggelse mellem Østergrave og Havnegade

Bæredygtighedsudvalgets bemærkninger til sag om igangsættelse af trangstræde.docx

Planlægning for ny bebyggelse ved Randers Busterminal_bæredygtighedsudvalget

Punkt 34: Gensidig orientering

00.01.00-P35-8-24

Beslutning

Frida Valbjørn Christensen deltog ikke i sagens behandling.

Tina Mariager Jensen deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 35: Kommende punkter

00.01.00-P35-8-24

Sagsfremstilling

Forventede sager til kommende møder

10. september

- Strategisk energiplan
- CO2-regnskab
- Mobilitet
- Klima-, natur- og miljøpolitik

12. november

- Udpegning af årets vinder af Klimaprisen
- Kultur og Sport

3. december

- Evt. julefrokost
- Året der er gået